

til det Resultat, at det var Nanden i Hæren og Nanden hos Jørerne, der var Skyld i Ulykkerne. Det var jo langt bekvemmere, end at søge Skylden hos den Repræsentation, der havde lagt Befæstningsloven og Hærloven tilside, eller hos Regjeringen, som fandt sig deri. Og hører man ikke endnu bestandig en Gjenklang af disse Betyndninger mod Hæren, hver Gang man her forhandler om Forsvarssagen, hører man ikke bestandig, at efter de Erfaringer, som man formener at have gjort med de Sagkyndige i 1864, kan man ikke længere tro paa dem. Det er en anden Tid, hvori vi nu leve, en anden Regjering og en anden Repræsentation; men det staar for mig utvivlsomt, at man vil handle paa samme Maade, hvis det atter skulde komme til Krig. Hvor grundforskjellig er Tilstanden i den Henseende hos os, sammenlignet med de øvrige Lande i Europa. Jeg skal ikke henvise til Sverig og Norge. Jeg kan forstaa, at deres affides Veliggenhed og den Omstændighed, at disse to Lande have haft en 70aarig Fred, kan føre til, at man der lever i en indbildt Tryghed, der vanskeligt kan overvindes, og som maaske først overvindes gennem en Krig. Men lad os se hen til Frankrig. Hvor uenig man der end kan være om Mængd og Mægt, er man dog enig, hvor det gjælder Fædrelandets Forsvar, og de vigtigste Forsvarslove ere efter 1870 gennemførte paa en Tid, hvor en Højregjering var ved Roret og Venstre var i Mjælt. Naar man gaar til Italien og til Tyskland, saa vil man finde, at Venstre der indtager samme Standpunkt som i Frankrig. Nu vil man sige — og det er for nylig fremsat — at det kan ikke nytte at sammenligne os med de store Stater. Der kan man bedre vise Offerberedvillighed, der faar man Noget for Pengene, thi der kan man stille et Forsvar op, der kan holde. Men kunde da Østerrig holde sig i 1866? Det er muligt, at man kan være stærk nok lige overfor en enkelt Modstander, men saa slutte Modstanderne sig sammen, saaledes som Preussen og Italien gjorde i 1866 mod Østerrig — saa i Virkeligheden ere Stormagterne ingenlunde sikrede mod Angreb. Men lad os se hen til de smaa Stater, have de da Intet gjort for deres Forsvar; se hen til Belgien, Holland, Schweiz. Have ikke disse Stater efter de i 1870 gjorte Erfaringer søgt at gjøre, hvad

der var muligt, for at bringe Forsvaret paa en god Fod. Vel er man i Schweiz endnu ikke bleven enig om Befæstningspørgsmaalet, men man erkjender dog Befæstningers Nytte og derfor har man anstaltet det fornødne Fæstningsstyts. Men saa vidt ere vi endnu ikke her komne. Sagen er den, at i andre Lande, hvor stærkt saa end Partierne staa mod hinanden — og i ikke saa Stater staa Partierne skarper imod hinanden end hos os — saa er Forsvarssagen dog et neutralt Omraade, hvorpaa Alle mødes i Enighed, fordi Alle have en stærk Følelse af, hvad man skulder Fædrelandet. Her synes Fædrelandskjærlighed efterhaanden at drubne i Partistrid (Sndsigelse). Ja, jeg mener ikke hermed, at man kun viser Fædrelandskjærlighed i samme Maal, som man er villig til at gaa ind paa enhver Fordring, der stilles til Militærudgifter; men jeg mener en Fædrelandskjærlighed, der muliggjør en Samvirken mellem Regjering og Repræsentation, og som bæres af Villie til at komme til Forstaaelse — det er den Fædrelandskjærlighed, der mangler.

Det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen) udtalte igjen idag, at Flertallets store Zeil bestaar i, at det ikke har stillet Forslag. Jeg er ikke ganske enig med det ærede Medlem i denne Henseende. Jeg billiger langtfra den Fremgangsmaade, som Flertallet har fulgt lige overfor Forsvarssagen og særlig, at man ikke i 1875—76 søgte at komme til Forstaaelse, thi den Gang var en Forstaaelse mulig. Men naar det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) før udmalede et smukt Billede af, hvorledes Alt nu kunde have set ud, hvis man i 1875—76 var gaaet ind paa Venstres Forslag, saa kan jeg vel beklage, at nogle Enkeltheder, og da særlig med Hensyn til Flaadens Udvikling, ikke kom til Udførelse; men derimod maa jeg bestemt udtale mig imod, at det Forsvar, Flertallet vilde stabe for Kjøbenhavn mod Søfiden, skulde kunne siges at være ligesaa betryggende som det Forsvar, der nu er foreslaaet af Regjeringen, derfor onsker jeg ikke, at Flertallets Forslag atter fremsættes. Men skal da Flertallet fremsætte Forslag? Det ærede Medlem fra Helsingør forlangte dette, forlangte, at Flertallet skulde gaa bort fra den rent nedbrydende Kritik og fremsatte sine Forslag eller Anthyndinger af, i hvad Retning Ord-